

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסכם בין סונול ישראל בע"מ לבין דלקט, חברה ישראלית לדלק בע"מ

1. פתח דבר

ביום 15 במאי 2005 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן – "החוק"), להסכם בין סונול ישראל בע"מ (להלן: "סונול") לבין דלקט, חברה ישראלית לדלק בע"מ, (להלן: "דלקט") בדבר כבילת אי תחרות הנלווית למיזוג בין סונול ובין דלקט ובדבר כבילות נוספות, כמפורט בהמשך. לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, וכי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים") בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים וההסכם

סונול, חברה פרטית בבעלות מלאה של גרנית הכרמל השקעות בע"מ, הנשלטת על ידי חברת בי אם גיי (בורוביץ' מוזס גרופ) בע"מ וחברת GLENNCORE INTERNATIONAL A.G. החברה פועלת בתחום ייבוא, שיווק והפצה של מוצרי נפט.

דלקט היא חברה פרטית בבעלות אפגר דלק בע"מ (35%), משפחת קז (29.2%), משפחת שחר (29.2%) ומשפחת מור (6.5%).¹ פעילות החברה הוקפאה לפני למעלה משנה ומזה למעלה משנתיים לא בוצעה בה כל פעילות מסחרית. עד להפסקת פעילותה עסקה דלקט באיסוף מידע ובאיתור מיקומים למטרת הקמת תחנות תידלוק זעירות, שאותן ניתן יהיה להקים לאחר שיאושר תיקון מס' 4 לתוכנית מתאר ארצית 18 (להלן – "התמ"א"). לחברה היתר תקף לפעול כחברת דלק.

ביום 14 ביוני 2005 אישרתי מיזוג בין סונול ודלקט, שעיקרו רכישת עד 75% ממניות דלקט על ידי סונול.² על פי הסכם המיזוג, המניות יוחזקו בידי נאמן ויועברו לסונול בהתאם לסכומי הלוואות בעלים שסונול תעניק לחברה. סונול תזרים את הכסף לחברה **אם ובמידה שיוקמו תחנות זעירות**.

¹ משפחת קז מחזיקה בדלקט באמצעות ישראל קז הולדינג בע"מ, משפחת שחר באמצעות יעקב שחר הולדינג בע"מ ומשפחת מור באמצעות יובל אחזקות בע"מ.

² תיק מיזוג 6019.

3. הכבילות והשפעתן על התחרות

3.1 למיזוג דנא נלווית תניית אי תחרות, לפיה התחייבו בעלי המניות הקיימים בדלקט (להלן "המוכרים") להימנע מעיסוק במתן שירותי תדלוק ובעיסוק כלשהו בענף שיווק הדלקים ובענפים הקשורים לו, אלא במסגרת דלקט. יצוין כי בין המוכרים קיים הסכם הצבעה, לפיו יופעל כח ההצבעה המצטבר שלהם במאוחד, כאילו היה מוחזק בידי אדם אחד (להלן – "הסכם ההצבעה").

בעקבות הערתנו, שינו הצדדים את מתכונת תניית אי התחרות, כך שתהיה בתוקף כל עוד המוכרים יחזיקו במצטבר בלפחות 20% מהון המניות של דלקט, בכפוף לכך שהסכם ההצבעה יעמוד בתוקפו ויחייב את הצדדים, ולמשך שנה אחת מיום שחדל להתקיים אחד משני תנאים אלה.

3.2 הגבלת תחרות בין צדדים לפעילות עסקית משותפת, למשך תקופת שיתוף הפעולה העסקי ביניהם, ולפרק זמן מוגדר לאחריו, משמשת לרוב להבטחת יציבות הפעילות העסקית ומהווה תנאי לנכונות הצדדים לו להשקיע בו מהונם וממרחם. משכך, מהווה תניית הגבלת תחרות בין צדדים, הכורכים עצמם זה בזה במסגרת של שיתוף פעולה, דפוס פעולה עסקי מקובל, אף לזמן סביר לאחר סיום שיתוף הפעולה העסקי.

מטעם זה, נוהגת רשות ההגבלים העסקיים לשקול בחיוב התרת תניות אי תחרות בין הצדדים לשיתוף הפעולה העסקי לפרק זמן סביר, כל עוד ניתן ללמוד על קיומם של יחסי שותפות אמיתיים בין הצדדים וכל עוד הצורך בהגבלת התחרות, בין במשך תקופת ההסכם ובין בפרק הזמן שלאחריו, נובע מעצם שיתוף הפעולה או חיוני להצלחתו.³

שיתוף הפעולה המגולם בהסכם הנוכחי מקנה למוכרים מעורבות בניהול דלקט ונגישות למידע הנוגע לה. בנסיבות העניין, הגבלת יכולתם להתחרות בחברה למשך תקופת ההסכם היא חלק אינטגרלי משיתוף הפעולה וחיונית להצלחתו. לנוכח המידע העסקי שיוותר בידיהם לאחר השלמת ביצוע המיזוג, הגבלת התחרות למשך שנה נוספת נחזית כהגבלה סבירה שאינה פוגעת פגיעה ממשית בתחרות.

3.3 עם זאת, ראיתי לבאר כי ככל שיתברר כי בתום שלוש שנים ממועד תיקון תמ"א 18 לא תתקשר דלקט בהסכמים מחייבים להקמת תחנות תדלוק זעירות, יהיו הצדדים משוחררים מתניית אי התחרות.

3.4 שתי כבילות נוספות בהסכם המיזוג עניינן בהתחייבות סונול שלא להקים תחנות תדלוק זעירות אלא באמצעות דלקט, ובהתחייבות דלקט, בתנאים המפורטים בהסכם, לרכישה בלעדית של מוצרי דלק מסונול.

3.5 משנמצא כי שיתוף הפעולה המלא בין הצדדים להסכם המיזוג אינו צפוי לעורר קשיים תחרותיים על פניהן ומשאושר העיקר – קרי המיזוג, אינני רואה טעם בהטלת מגבלות על

³ ר' החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסכם בין כלל תעשיות והשקעות בע"מ ואחרים לבין CRH [ISRAEL] LTD.

שיתוף הפעולה במהלך ביצוע המיזוג ועד השלמתו. בחינת הכבילות לגופן אינה מעלה חשש לקשיים תחרותיים ממשיים, בהינתן היקף פעילותה של דלקט והתחרות בין חברות הדלק השונות.

3.6 באשר לתניית הבלעדיות באיתור מיקומים ובהקמת תחנות תדלוק זעירות, הרי שריבוי המתחרים הפוטנציאליים בתחום זה מקטין כל חשש ממשי לפגיעה בתחרות.

3.7 באשר לתניית הבלעדיות ברכישת מוצרי הדלק, גם כאן אין מתעוררים קשיים תחרותיים מיוחדים, היות שבנסיבות העניין ולאור תניית הבלעדיות באיתור והקמה, תשמש דלקט זרועה הארוכה והיחידה של סונול בשיווק דלק בתחנות זעירות.

3.8 לפיכך, ראיתי לנכון לפטור את הצדדים מאישור בית הדין לשתי הכבילות הנלוות דלעיל וזאת למשך חמש שנים מיום כניסתה לתוקף של תמ"א 18 המתוקנת המאפשרת הוצאתו לפועל של הסכם המיזוג ולכל היותר לשמונה שנים ממועד החלטתי זו. היה ובתום התקופה הקצרה מבין שתי התקופות דלעיל לא יתקיימו יחסי חברה וחברה בת בין סונול ובין דלקט, והצדדים יבקשו להתקשר בהסכמים העולים כדי הסדר כובל כמשמעו בסעיף 2 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988, יהיו הסכמים אלה טעונים בקשה נפרדת לפטור מאישור הסדר כובל.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש, בכפוף לאמור בסעיף 3.3 ובסעיף 3.8 לעיל.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרם

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י' אב, התשס"ה

15 אוגוסט, 2005